

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 72 (5)

IZDAN 1 DECEMBRA 1940

PATENTNI SPIS BR. 16293

Akciová společnost dříve Škodovy závody v Plzni, Praha, i Ing. Pantoflíček Bohdan,
Plzeň - Lochotín, Česko - Moravský Protektorát.

Upaljač sa dugotrajnim osiguranjem kod zrna, koja se za vreme leta obrću.

Prijava od 26 novembra 1938.

Važi od 1 februara 1940.

Naznačeno pravo prvenstva od 13 decembra 1937 (Č. S. R.)

Predmet ovoga pronalaska je usavršenje raspored upaljača sa dugotrajnim osiguranjem kod municije koja se za vreme leta obrće.

Ovaj upaljač ima jedan par čaura, od kojih je jedna pritiskujuća čaura, na koju deluje jedna opruga, a druga je osiguračka čaura i njom se ostali osigurački elementi drže u osiguranom položaju. Tek posle paljbe, kod koje se ispaljena pritiskujuća čaura čvrsto drži u donjem položaju, pomera se osiguračka čaura u gornji granični položaj, u kome ona oslobađa osiguračke elemente.

Pomeranje osiguračke čaure u pomenuti položaj ipak se koči trenjem osiguračke čaure i osiguračkih elemenata. Ovo trenje izazvaće se pomoću delovanja centrifugalne sile osiguračkih elemenata usled rotacije zrna i može da dostigne takvu vrednost, da ono savlada dejstvo sile, koja gura osiguračku čauru u gornji oslobođeni granični položaj. U takvom slučaju na svaki način uopšte neće doći do oslobođenja upaljača.

Ovaj se nedostatak uklanja na dva načina kod ovoga pronalaska. Ili se pomeranje osiguračke čaure potpomaže pomoću naročite opruge, koja razvija takvu dopunsku silu, koja savladuje štetno trenje, ili se površina trenja osiguračke čaure, na kojoj naležu osigurački elementi, naginje pod takvim uglom, koji je ravan uglu trenja određenom pomoću koeficijenta trenja uzajamno dodirujućih se delova. U slučaju da je površina trenja osiguračke ča-

ure konična, polovina temenog ugla konusa biće ravna uglu trenja.

Praktični primeri izvođenja rasporeda upaljača prema ovom pronalasku predstavljani su na sl. 1 do 5.

Iz rasporeda predstavljenog na sl. 1 vidi se, da pritiskujuća čaura 1, na koju prilikom paljbe deluje opruga 2 i tada biva čaura nadole bačena, dozvoljava izilaženje lopte 3 u žleb 4, čime se osiguračka čaura 5 oslobađa. Da bi se omogućilo pomerenje te čaure u njen gornji oslobođeni položaj, u pravcu strele 7 delujućom centrifugalnom silom izazvano trenje između osiguračkih lopti 6 i osiguračke čaure 5 savladuje se pomoću naročite slabe opruge. Ova opruga tada proizvodi odn. predaje silu, koja je ili baš ravna ili malo veća od pomenutog trenja. Dopunska opruga 8 oslanja se jednim krajem na donji deo osiguračke čaure 5, a drugim krajem o zubac 9 skroz prolazeće čaure 10.

Raspored prema sl. 2 razlikuje se od prvoga time, što se opruga 8 nalazi između obe čaure 1 i 5, koje su uzajamno spojene pomoću lopte 3. Prilikom paljbe, kojom obe čaure bivaju na dole bačene, pada lopta 3 u žleb 4, u kome se ona oslanja na površinu 11 i time drži pritiskivačku čauru 1 u donjem položaju. Istovremeno se pomera oslobođena osiguračka čaura 3 u gornji oslobođeni položaj pomoću upliva kočećih sila, koje za vreme letenja deluju na zrno, pri čemu je u pomeranju potpomaže opruga 8, koja savladuje tre-

nje osiguračkih lopti 6 na osiguračkoj čauri 3.

Kod oblika izvođenja prema sl. 3 opruga 8 je na isti način raspoređena kao i kod predhodnog primera. Razlika postoji samo u tome, što se pritiskujuća čaura 1 čvrsto drži u donjem položaju pomoću naročitih zubaca 13, koji su raspoređeni na krajevima opružnih jezika 14 pritiskujuće čaure 1 i uskaču u žljeb 15 na donjem kraju skroz prolazeće čaure. Inače je dejstvo slično dejstvu prethodnih primera.

Drugi način izvođenja, kojim se uklanja dejstvo pomenutog štetnog trenja, pokazuju slike 4 i 5.

Unutrašnja površina 17 osiguračke čaure 5 je konusna. Njen nagibni ugao ili je ravan ili nešto veći od ugla trenja između osiguračkih lopti 6 i površine 17 trenja osiguračke čaure 5. Ovim rasporedom uklanja se pomenuto štetno trenje i osiguračka čaura pomera se u gornji oslobodeni položaj samo pomoću delovanja koćećih sila, koje deluju na zrno za vreme letenja. Raspored ostalih delova upaljača isti je, kao i kod izvođenja prema sl. 3.

Izvođenje prema sl. 5 bitno je istovetno kao i kod opisanog primera. I ovde je unutrašnja površina 17 osiguračke čaure 5 konična. Razlika inače postoji samo u tome, što za čvrsto držanje pritiskujuće čaure u donjem položaju služe lopte 3, koje posle ispaljivanja pritiskujuće čaure u pomenuti položaj upadaju u žljeb 4, gde one zauzimaju položaj između potporne površine 11 i konusne površine gornje ivice pritiskujuće čaure.

Patentni zahtevi:

1. Upaljač sa dugotrajnim osiguranjem za municiju koja se za vreme leta obrće, čije se osiguranje odn. oslobodenje vrši jednim parom masa, od kojih se osiguračka masa, posle isključenja druge mase, pomoću delovanja koćećih sila, koje deluju za

vreme letenja na zrna, pomera u onaj položaj, u kome je upaljač osloboden, naznačen time, što ima takav raspored, kojim se pomeranje osiguračke mase (5) u položaj u kome se upaljač oslobodava, potpomaže naročitom dopunskom oprugom, čija je sila ravna ili nešto veća od trenja izazvanog centrifugalnom silom osiguračkih elemenata (6) usled rotacije zrna, između osiguračkih elemenata (6) i osigurane mase.

2. Upaljač po zahtevu 1, naznačen time, što se naročita dopunska sila izaziva oprugom (8) pri čemu je ta sila ravna ili nešto veća od trenja između osiguračkih elemenata (6) i osiguračke mase (5).

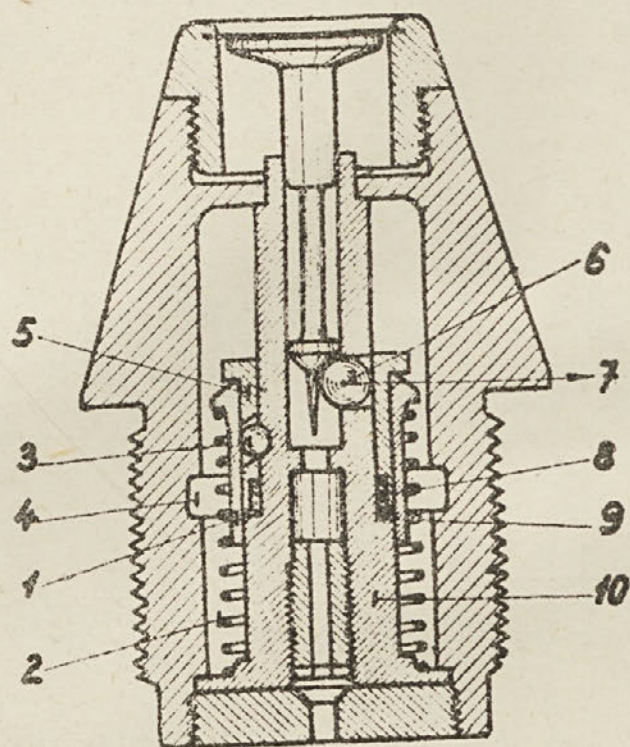
3. Upaljač po zahtevu 1, naznačen time, što se naročita dopunska sila izaziva pomoću nagiba površine trenja osiguračke mase (5), na kojoj naležu osigurački elementi (6) i koji mogu biti izrađeni kao šupalj konični prostor (17) osiguračke mase (5), pri čemu nagib ove površine odgovara uglu trenja određenom koeficijentom trenja obeju uzajamno dodirujućih se delova.

4. Upaljač po zahtevima 1 do 3, naznačen time, što obe mase imaju oblik dvaju čaura (1, 5) raspoređenih jedna iznad druge ili jedna u drugoj, pri čemu pritiskujuća čaura (1) posle njenog ispaljivanja biva čvrsto držana u donjem položaju, kada ona oslobada osiguračku čauru (5).

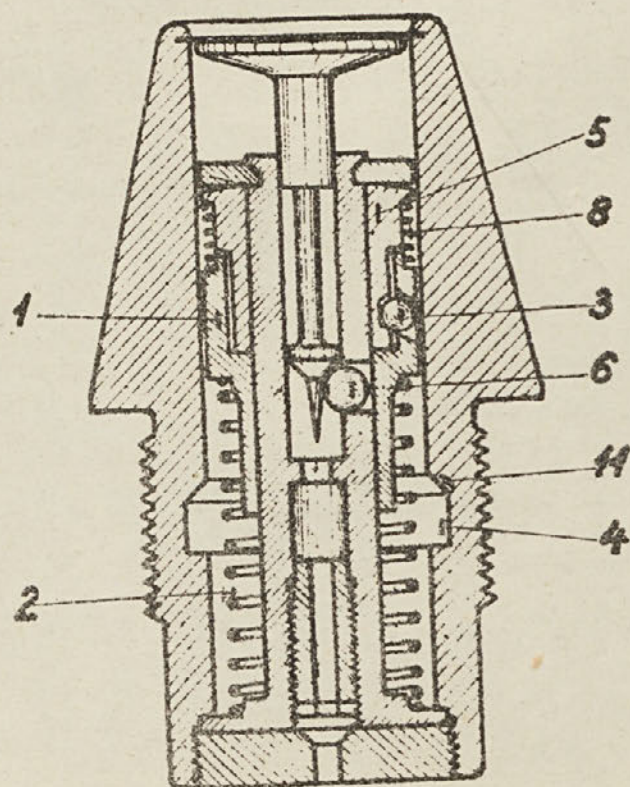
5. Upaljač po zahtevima 1 do 4, naznačen time, što na pritiskujuću čauru (1) deluje opruga (2), čije se delovanje isključuje posle ispaljivanja pritiskujuće čaure (1) ili posle istovremenog ispaljivanja pritiskujuće čaure (1) i osiguračke čaure (5) u donji položaj, u kome se pritiskujuća čaura (1) čvrsto drži.

6. Upaljač po zahtevima 1, 2, 4 i 5, naznačen time, što je opruga (8) koja razvija dopunsku silu, raspoređena između obeju čaura (1, 5).

Sl. 1.

Sl. 2.

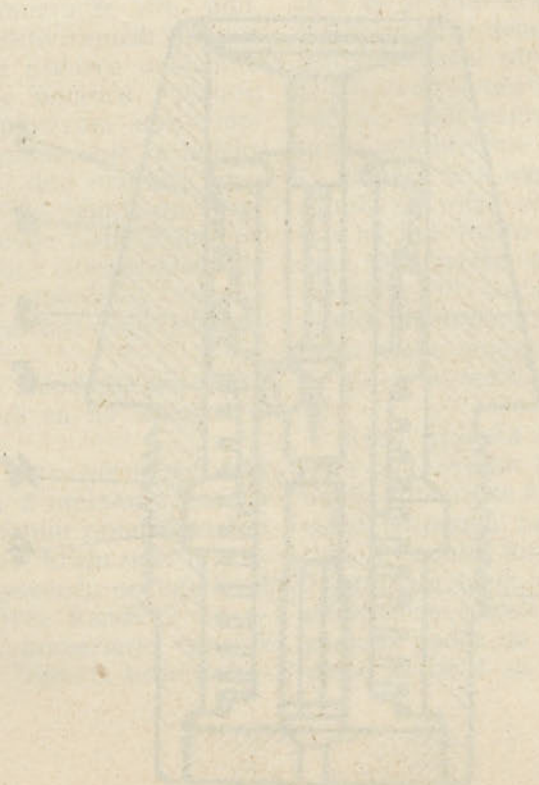
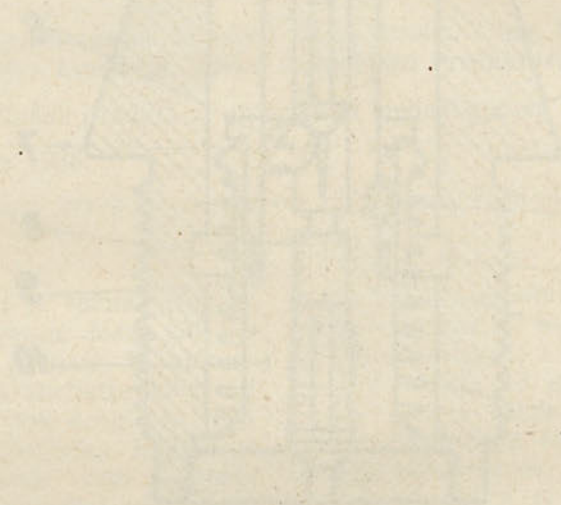
KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

REPUBLIKA SRPSKA

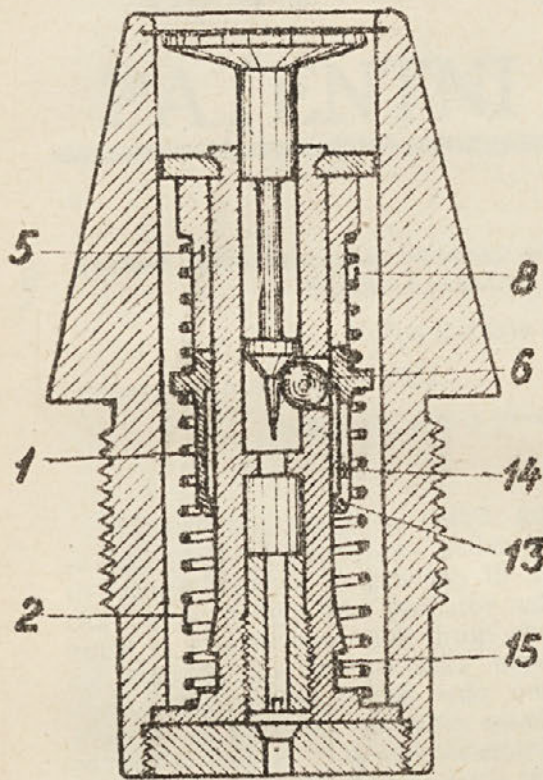

MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA

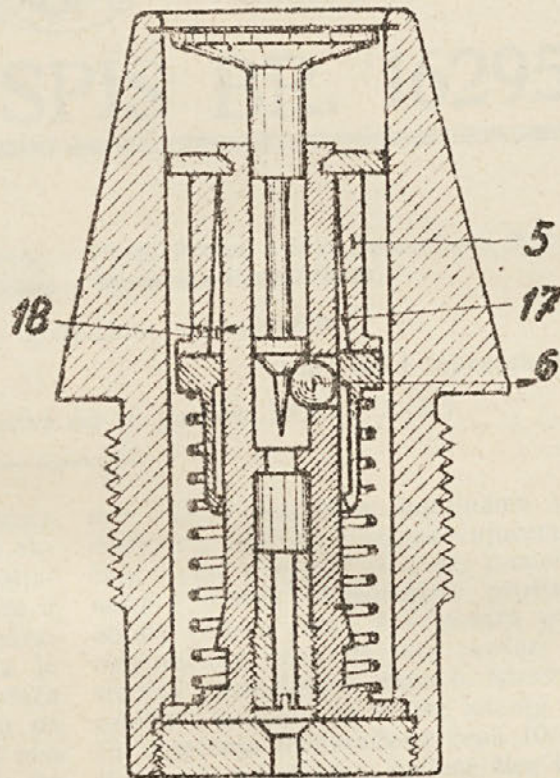
PATENTNI LIST BR. 16295

Sl. 3.

Sl. 4.

Sl. 5.

